

Název zprávy

Existuje více způsobů, jak otevřít dveře.

Krátký úvod

Jitka pracuje na čtyřletém gymnáziu jako zástupkyně ředitele. Má na starosti provozní a organizační záležitosti ve škole.

Proč jsem se rozhodla vstoupit do koučování?

Považuji za smysluplné využívat nabídek, které mi mohou posloužit k získání nových vědomostí, dovedností, technik, takže když vznikla tato možnost a dozvěděla jsem o projektu, vstoupila jsem do něj. Člověk přece ví, že „nic neví“, takže jsem si od koučování slibovala poznání něčeho dalšího, jiný druh seberozvíjení, než je školení nebo kurz. Koučování má podle mě jiný princip – na rady si přichází jedinec sám, vše jde skrze něj, přes něj.

A jak jsem si koučování představovala? Jaká jsem měla očekávání? Znáám lidi z firem, kteří procházeli něčím podobným, vyprávěli mi o svých zážitcích. Absolvovali například i zvláštní formu koučování – zážitkové koučování, a to mě zaujalo. Byli postaveni do výběhu ke koni a měli svým působením zvíře přinutit, aby se nechalo pohladit, vzalo si kostku cukru nebo zdvihlo nohu. Podle reakcí koně bylo ihned patrné, kdo je „dobrý“, tzn., kdo dokáže svými povely přimět zvíře, aby vykonalo požadovanou činnost. Následně se rozebíralo, čím to je, že někdo byl úspěšný a dařilo se mu koně ovládat, jiný ne. Těm, kterým se to dařilo, pomáhal například jasný povel, nebo že člověk neměl obavy, dokázal přistoupit blízko, dokázal navázat kontakt. Tímto rozbořem si ujasňovali a uvědomovali, jaké prostředky fungují a osvědčují se, když chceme dosáhnout dobré a srozumitelné komunikace.

Cíle

Jakého cíle jsem chtěla dosáhnout a co se mi podařilo?

Můj prvotní cíl se soustředil na práci s podřízenými – chtěla jsem zjistit, jak dosáhnout toho, aby práci odevzdávali v termínech a v předepsané kvalitě. Jaká cesta vede k motivaci učitelů, jak dosáhnout toho, že lidé udělají práci, kterou požadují, aniž by zároveň měli pocit, že je tím vedení školy obtěžuje či že je na ně od nadřízeného vyvíjen tlak. Dostali jsme se ale i k dalším, souvisejícím tématům. Zjistila jsem, že způsob řízení je alfou a omegou, a hodně jsem na tomto tématu pracovala. Potřebovala jsem si svou situaci nazvat a pojmenovat, jelikož jsem to nikdy nedělala.

Co jsem si ujasnila, čeho jsem dosáhla?

Naše ústřední téma se odbočkou k řízení trochu oslabilo, ale bylo to důležité, protože jsem si lépe uvědomila svou pozici. Nemůžu říct, že cíle nebylo dosaženo – pro mě bylo důležité uvědomit si,

do jaké míry mohu něco dělat – jakou roli ve škole mám, jaké mám kompetence... Jestli je to jen o mně, nebo to je věc celého vedení a jaký mám manipulační prostor.

Hodnocení koučování

Co mi koučování dalo a co mi naopak vzalo?

Koučování je prostě jiné. Dlouhodobě procházím školeními, tohle je však jiné, zjistíte, že jsou další způsoby a možnosti, jak věci řešit. Při koučování se mění vaše postoje. Pro mě je zajímavé i v poznání této metody. Myslím, že bych i v budoucnu po koučování někdy sáhla, nebylo na tom nic, co by mi vadilo. Důležitá je ale i osoba kouče. S někým jiným by mi to třeba tak nevyhovovalo.

Kdyby mi koučování něco bralo, tak bych o tom mluvila, nebo bych ho ukončila. A hovořit o tom, že vám to bere čas, by bylo nesmírně krátkozraké – co je tato ztráta oproti investici, kterou získáte! To, co máte v hlavě, vám nikdo nevezme a můžete s tím pracovat napořád. Já v těchto případech nepočítám, kolik mě to stojí, ale zajímá mě zúčtení. Při koučování řešíte problém, a když se vám něco podaří, je to nesmírný zisk – odhodíte balvan, který vám způsoboval stres a odčerpával energii, „získáváte křídla“.

Co z toho, co jsem se naučila, dále využiji?

Mám subjektivní pocit, že budu schopna zúčtenit vše v praxi. Už nyní mě napadají další věci, jak to ve škole zařídit, aby učitelé odevzdávali své úkoly v předepsané kvalitě. Zjednodušeně řečeno začnu pracovat s kolegy více osobně. Uvědomila jsem si mimoděk, že koučování je prožitková záležitost, nejde to jen přes hlavu, ale i přes srdce. Když bude práce pro lidi více prožitková, bude motivace silnější.

Závěr

Komu a proč bych koučování dál doporučila? Jaké jsou podle mne možnosti využití koučování ve školství?

Myslím si, že koučování může využít každý člověk, protože to je možnost, jak se na sebe a věci kolem sebe podívat trochu jinak, z jiného úhlu pohledu. Proto si nemyslím, že by mělo být určeno jen vedoucím pracovníkům, jelikož každý člověk ve svém „mikroregionu“ někoho vede – například učitel žáky. Systém otázek a hledání odpovědí a zefektivnění procesů a vzájemná interakce jsou použitelné.

Není to záležitost jen pracovní, i když řešíte otázky související s prací. U většiny lidí jde o témata komunikace, organizace času, delegování činností apod. – to vše můžete využít i v soukromí, jako rodič, dítě, partner atd.

Koučování je odlišné v tom, že postupuje přes otázky, na něž hledáte odpovědi. I když máte v daný okamžik pocit, že jste nic nevymyslel, s odstupem času si uvědomíte, že několikátýdenní působení

v hlavě zůstává, začnete jinak přemýšlet. Pak vám mimoděk naskakují otázky z koučování, a tudíž jste schopni uvažovat jinak, což vám otevře cestu, kterou jste dříve neviděli. Jako byste měl pocit, že někde jsou vrata, za něž už cesta nevede – a najednou pochopíte, že je více způsobů, jak je otevřít. Doporučuji koučování všem přemýšlivým.

Červenec 2010

Lucie Slejšková